

ÚRSKURÐARNEFND UM VIÐSKIPTI VIÐ FJÁRMÁLAFYRIRTÆKI

Fjármálaeftirlitið · Suðurlandsbraut 32 · 108 Reykjavík · Sími: 525 2700 · Fax: 525 2727

Ár 2002, þriðjudaginn 5. nóvember, er fundur haldinn í Úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Guðjón Ólafur Jónsson, formaður, Íris Ösp Ingjaldsdóttir, Ólafur Haraldsson, Ólöf Embla Einarsdóttir og Sölvi Sölvason.

Fyrir er tekið **mál nr. 12/2002**:

M

gegn

fjármálafyrirtækinu F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r:

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefnt sóknaraðili, annars vegar, og F, hins vegar, hér eftir nefnt varnaraðili.

Málið barst úrskurðarnefnd 9. september 2002 með kvörtun lögmanns sóknaraðila, dagsettri 6. sama mánaðar. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 9. september 2002, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi, dagsettu 23. september 2002. Bréfið var sent lögmanni sóknaraðila með bréfi nefndarinnar, dagsettu 2. október 2002, og sóknaraðila gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust með bréfi lögmanns sóknaraðila, dagsettu 10. október 2002.

Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 15. október og 5. nóvember 2002.

II.

Málsatvik.

Hinn 14. apríl 2002 gerði sóknaraðili framvirkan samning við A, um sölurétt á hlutafé í B. Samkvæmt samningi aðila var sóknaraðili skuldbundinn til að kaupa í síðustu viku maímánaðar 2002 7.500.000 nafnverðseiningar í B af A á genginu 10,0 ef A óskaði eftir að nýta þann sölurétt sinn.

Samkvæmt 6. gr. samnings aðila skyldi sóknaraðili í fyrstu (sic) viku aprílmánaðar leggja fram tryggingarvixil að fjárhæð kr. 75.000.000, þ.e sem svaraði til þeirrar fjárhæðar, sem greiða skyldi fyrir umsamdar nafnverðseiningar, ákvæði A að nýta sér sölurétt sinn. Í málinu liggur fyrir ljósrit framhliðar víxileyðublaðs með árituninni „Tryggingarvixill“. Er eyðublaðið óútfyllt að því er varðar útgáfudag og gjalddaga. Útgefandi er C, greiðandi varnaraðili og ábekingur tilgreindur D. Á ljósritinu er að finna áritun f, sem er til húsa á sama stað og varnaraðili, fyrir móttöku þó ekki komi fram hvenær sú móttaka á að hafa átt sér stað. Ekki er deilt um að varnaraðili hafi tekið við víxileyðublaðinu en aðilum ber ekki saman hvernig svo háttaði til eða í hvaða tilgangi það var.

Hinn 27. júní 2002 var þingfest í Héraðsdómi Reykjavíkur mál nefnds A á hendur varnaraðila, útgefanda og ábekingi víxilsins. Gerði A þar kröfu um að stefndu yrðu in solidum dæmdir til að greiða honum víxilfjárhæðina ásamt dráttarvöxtum frá 6. júní 2002 til greiðsludags. Í stefnu er víxillinn sagður útgefinn 5. júní 2002 en gjalddagi 6. sama mánaðar. Ekki er þar tilgreint hvernig nánar var staðið að formgildingu víxilsins eða hver nánari aðdragandi hennar var. Ljósrit víxilsins fylgir ekki málgögnum. Ekki liggur fyrir hvort og þá hverjar lyktir málsins hafa orðið í héraðsdómi.

Með bréfi til varnaraðila, dagsettu 20. ágúst 2002, kvartaði lögmaður sóknaraðila, fyrir hans hönd og útgefanda og ábekingis umrædds víxils, yfir heimildarlausri afhendingu tryggingarvíxilsins. Kvað lögmaðurinn víxillinn hafa verið afhentan f fyrir hönd varnaraðila að undirlagi C. Varnaraðili hafi tekið við víxlinum og síðar afhent hann þriðja manni (sic), A, án þess að hafa til þess heimild. Var í bréfinu farið fram á að varnaraðili hlutaðist til um að víxillinn yrði afhentur útgefanda, greiðanda og ábekingi víxilsins eða gengi með öðrum hætti frá samningi við handhafa víxilsins þannig að hinir þrír fyrrnefndu yrðu ekki fyrir tjóni vegna málsins.

Með bréfi til lögmanns sóknaraðila, dagsettu 30. ágúst 2002, var því lýst yfir af hálfu varnaraðila að hann teldi sig ekki geta haft milligöngu um að leysa úr ágreiningi milli umbjóðenda lögmannsins og nefnds A.

Málinu var skotið til úrskurðarnefndarinnar með kvörtun, dagsettri 6. september 2002.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili hefur ekki uppi neinar kröfur í málinu.

Af hálfu sóknaraðila er á því byggt að sú meginregla gildi um fjármálafyrirtæki sem taki við verðmætum að þau afli sér skýlausrar heimildar til að afhenda þriðja manni peninga eða viðskiptabréf sem þeim hafi verið treyst fyrir til varðveislu. Hafi því ekki verið til að dreifa í máli þessu. Hafi varnaraðili þverbrotið ákvæði laga um verðbréfavíðskipti nr. 13, 1996. Þá kveður sóknaraðili varnaraðila hafa átt að útvega sér umboð áður en félagið afhenti A umræddan tryggingarvíxil. Í ljósi fjárhæðar víxilsins sé enn fremur eðlilegt að leggja þá skyldu á varnaraðila að félagið sýni fram á skýlausa heimild til afhendingar og/eða framsals.

Sóknaraðili vísar til þess að samkomulag hafi verið með aðilum um að víxillinn skyldi afhentur hjá varnaraðila. Breyti þá engu þótt ekki sé minnst á varnaraðila í samningi aðila. Um leið og afhending víxilsins hafi átt sér stað hafi stofnast varðveisluskylda (sic) hjá varnaraðila, sem hann hafi brotið gegn með heimildarlausri afhendingu víxilsins. Hafi varnaraðili ekki viljað varðveita víxillinn hafi hann átt að skila honum til þess er fól honum víxillinn en ekki til 3ja manns (sic).

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili kveðst aldrei hafa fallist á að varðveita margumræddan víxil. Þjóði varnaraðili ekki upp á þá þjónustu að varðveita víxla, sem aðilar ótengdir varnaraðila hafi gefið út til tryggingar viðskiptasamningum sín á milli, án aðildar varnaraðila eða vitneskju hans þar um. Noti varnaraðili víxla eingöngu í þeim tilgangi að kaupa þá sem

skuldaskjöl. Staðhæfingu sóknaraðila um að varðveisluskylda (sic) hafi myndast hjá varnaraðila vegna móttöku víxilsins er mótmælt sem örökstuddri.

Varnaraðili viðurkennir að hafa tekið á móti téðum víxli. Hafi nefndur A haft samband við útibússtjóra varnaraðila og beðið hann um að taka við víxlinum fyrir sína hönd og hafi útibússtjórinn fallist á það. Hafi það eingöngu verið í greiðaskyni við A sem útibúið tók við víxlinum úr hendi sóknaraðila. Engin fyrirmæli eða takmarkanir hafi verið settar á afhendingu víxilsins til A af hálfu útgefanda, greiðanda eða ábekings víxilsins. Sé því ótvírætt að varnaraðila hafi ekki verið unnt að synja A um afhendingu víxilsins þegar eftir því var leitað af hans hálfu. Þá hafi varðveisla víxilsins aldrei verið rædd við varnaraðila og þaðan af síður hafi varnaraðili verið upplýstur um efni samnings A og sóknaraðila um hugsanleg hlutabréfkaup í B. Þar af leiðandi hafi varnaraðila ekki verið kunnugt um hvaða tilgangi nefndur víxill gegndi í viðskiptum sóknaraðila og A.

Varnaraðili telur ákvæði laga nr. 13, 1996 ekki eiga við í máli þessu þar sem ekki hafi verið um verðbréfavíðskipti að ræða í skilningi laganna.

V.

Niðurstaða.

Samkvæmt a-lið 2. mgr. 3. gr. samþykktu fyrir Úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki, dagsettum 8. júní 2000, sem tóku gildi 15. júní það ár, tekur nefndin meðal annars til meðferðar kvartanir sem varða réttarágreining milli fjármálafyrirtækis eða dótturfyrirtækis slíks fyrirtækis annars vegar og viðskiptamanns hins vegar, enda sé samningssamband á milli aðila. Samkvæmt 6. gr. samþykktanna fjallar nefndin ekki um ágreining sem samkvæmt lögum heyrir undir stjórnvöld, kröfu viðskiptamanns sem ekki verður metin til fjár, breytingar á almennri gjalddöku fjármálafyrirtækja, ágreiningsmál sem eru til meðferðar almennra dómstóla eða gerðardóms og loks mál sem eru það óljós, illa upplýst eða kröfur aðila svo óskýrar að þau eru ekki tæk til úrskurðar.

Sóknaraðili nýtur aðstoðar lögmanns við málarekstur sinn fyrir nefndinni. Þrátt fyrir það er í kvörtun sóknaraðila hvergi að finna neinar kröfur á hendur varnaraðila. Er málið þegar af þeirri ástæðu ótækt til úrskurðar.

Samkvæmt framansögðu verður ekki hjá því komist að vísa máli þessu frá úrskurðarnefndinni.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Máli sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, fjármálafyrirtækinu F er vísað frá úrskurðarnefndinni.

Reykjavík, 5. nóvember 2002.

Guðjón Ólafur Jónsson

Íris Ösp Ingaldsdóttir

Ólafur Haraldsson

Ólöf Embla Einarsdóttir

Sölvi Sölvason